

## บทที่ 6

### สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการใช้วารสารสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในห้องสมุดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการใช้วารสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในห้องสมุดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในด้านปริมาณการใช้วารสาร อายุของวารสาร ตลอดจนประเภทสาขาวิชาของวารสารที่มีการใช้

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการใช้วารสารทั้งที่เป็นวารสารภาษาไทยและวารสารภาษาต่างประเทศในห้องสมุดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ได้รับมาโดยสม่ำเสมอด้วยการเสียค่าบริการซึ่งอาจเป็นวารสารที่เย็บเล่มแล้ว เตรียมเย็บเล่มหรือเป็นวารสารฉบับปัจจุบัน ซึ่งประกอบด้วยวารสารภาษาไทยสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จำนวน 94 ชื่อ และวารสารภาษาต่างประเทศสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จำนวน 77 ชื่อ โดยจะทำการศึกษาตามลักษณะการใช้วารสาร คือ การใช้วารสารภายในห้องสมุด และการยืมวารสารออกนอกห้องสมุด

#### สรุปผลของการวิจัย

จากการศึกษาการใช้วารสารสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในห้องสมุดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยเก็บรวบรวมข้อมูลการใช้วารสารจากวารสารภาษาไทยจำนวน 94 ชื่อ และวารสารภาษาต่างประเทศจำนวน 77 ชื่อ ซึ่งเก็บข้อมูลตามลักษณะของการใช้ของผู้ใช้คือ การใช้วารสารภายในห้องสมุด และการยืมวารสารออกนอกห้องสมุด โดยแบ่งเวลาของการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ระหว่างวันที่ 30 พฤศจิกายน 2534 ถึงวันที่ 2 มีนาคม 2535 รวม 89 วัน และช่วงที่ 2 ระหว่างวันที่ 3 กรกฎาคม 2535 ถึงวันที่ 25 กันยายน 2535 รวม 84 วัน ผลสรุปของการวิจัย มีดังนี้

#### 1. ปริมาณการใช้วารสาร

##### 1.1 ปริมาณการใช้วารสารภาษาไทย

วารสารภาษาไทยที่มีการใช้ในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 มีจำนวน 89 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 94.68 ของวารสารภาษาไทยที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย (94 ชื่อ) มีความถี่ของการใช้ 9,607 ครั้ง วารสารภาษาไทยชื่อที่มีความถี่ของการใช้มากที่สุดคือ อนุสาร อสท มีความถี่ของการใช้ 535 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.57 นอกจากนี้ยังพบว่าวารสารภาษาไทยที่มีความถี่ของการใช้สูงถึงร้อยละ 80.59 เป็นวารสารร้อยละ 30.85 (วารสารที่มีการใช้ 29 ชื่อแรก)

วารสารภาษาไทยที่มีการใช้ในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 มีจำนวน 90 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 95.74 ของวารสารภาษาไทยที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย (94 ชื่อ) มีความถี่ของการใช้ 13,704 ครั้ง วารสารภาษาไทยชื่อที่มีความถี่ของการใช้มากที่สุดคือ สารคดี มีความถี่

ของการใช้ 1,202 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.77 นอกจากนี้ยังพบว่าวารสารภาษาไทยที่มีความถี่ของการใช้สูงถึงร้อยละ 80.01 เป็นวารสารร้อยละ 31.91 (วารสารที่มีการใช้ 30 ชื่อแรก)

วารสารภาษาไทยที่มีการใช้ในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 รวมกับช่วงที่ 2 มีจำนวน 93 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 98.94 ของวารสารภาษาไทยที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย (94 ชื่อ) มีความถี่ของการใช้ 23,311 ครั้ง วารสารภาษาไทยชื่อที่มีความถี่ของการใช้มากที่สุดคือ สารคดี มีความถี่ของการใช้ 1,683 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.22 นอกจากนี้ยังพบว่าวารสารภาษาไทยที่มีความถี่ของการใช้สูงถึงร้อยละ 80.91 เป็นวารสารร้อยละ 32.98 (วารสารที่มีการใช้ 31 ชื่อแรก)

สำหรับการหาความสัมพันธ์ของวารสารภาษาไทยที่มีการใช้ทั้งในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 และช่วงที่ 2 จำนวน 86 ชื่อ ปรากฏว่าวารสารภาษาไทยที่มีการใช้ในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 มีความสัมพันธ์กับการใช้ในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 2 ช่วงที่ทำการวิจัย

## 1.2 ปริมาณการใช้วารสารภาษาต่างประเทศ

วารสารภาษาต่างประเทศที่มีการใช้ในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 มีจำนวน 71 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 92.21 ของวารสารภาษาต่างประเทศที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย (77 ชื่อ) มีความถี่ของการใช้ 1,796 ครั้ง วารสารภาษาต่างประเทศชื่อที่มีความถี่ของการใช้มากที่สุดคือ Library Journal มีความถี่ของการใช้ 381 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.21 นอกจากนี้ยังพบว่าวารสารภาษาต่างประเทศที่มีความถี่ของการใช้สูงถึงร้อยละ 80.40 เป็นวารสารร้อยละ 28.57 (วารสารที่มีการใช้ 22 ชื่อแรก)

วารสารภาษาต่างประเทศที่มีการใช้ในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 มีจำนวน 68 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 88.31 ของวารสารภาษาต่างประเทศที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย (77 ชื่อ) มีความถี่ของการใช้ 2,425 ครั้ง วารสารภาษาต่างประเทศชื่อที่มีความถี่ของการใช้มากที่สุดคือ Fortune มีความถี่ของการใช้ 227 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.36 นอกจากนี้ยังพบว่าวารสารภาษาต่างประเทศที่มีความถี่ของการใช้สูงถึงร้อยละ 80.41 เป็นวารสารร้อยละ 35.06 (วารสารที่มีการใช้ 27 ชื่อแรก)

วารสารภาษาต่างประเทศที่มีการใช้ในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 รวมกับช่วงที่ 2 มีจำนวน 73 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 94.81 ของวารสารภาษาต่างประเทศที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย (77 ชื่อ) มีความถี่ของการใช้ 4,221 ครั้ง วารสารภาษาต่างประเทศชื่อที่มีความถี่ของการใช้มากที่สุดคือ Library Journal มีความถี่ของการใช้ 467 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.06 นอกจากนี้ยังพบว่าวารสารภาษาต่างประเทศที่มีความถี่ของการใช้สูงถึงร้อยละ 80.29 เป็นวารสารร้อยละ 36.36 (วารสารที่มีการใช้ 28 ชื่อแรก)

สำหรับการหาความสัมพันธ์ของวารสารภาษาต่างประเทศที่มีการใช้ทั้งกันในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 และช่วงที่ 2 จำนวน 66 ชื่อ ปรากฏว่าวารสารภาษาต่างประเทศที่มีการใช้ในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 มีความสัมพันธ์กับการใช้ในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 2 ช่วงที่ทำการวิจัย

## 2. สาขาวิชาของวารสารที่มีการใช้

### 2.1 สาขาวิชาของวารสารภาษาไทยที่มีการใช้

จากการจำแนกสาขาวิชาของวารสารภาษาไทยที่มีการใช้ 25 สาขาวิชา (ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 รวมกับช่วงที่ 2) พบว่า สาขาวิชาพาณิชยศาสตร์ เป็นสาขาวิชาที่มีวารสารครอบคลุมจำนวนมากที่สุด คือ 17 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 14.29 ของชื่อวารสารที่มีการใช้ รองลงมาคือ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มีจำนวน 13 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 10.93 ของชื่อวารสารที่มีการใช้

### 2.2 สาขาวิชาของวารสารภาษาต่างประเทศ

จากการจำแนกสาขาวิชาของวารสารภาษาต่างประเทศที่มีการใช้ 17 สาขาวิชา (ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 รวมกับช่วงที่ 2) พบว่า สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ เป็นสาขาวิชาที่มีวารสารครอบคลุมจำนวนมากที่สุด คือ 23 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 27.71 ของชื่อวารสารที่มีการใช้ รองลงมาคือ สาขาวิชาภาษาศาสตร์ มีจำนวน 10 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 12.05 ของชื่อวารสารที่มีการใช้

## 3. อายุของวารสารที่มีการใช้

### 3.1 อายุของวารสารภาษาไทยที่มีการใช้

วารสารภาษาไทยที่มีการใช้มากในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 ช่วงที่ 2 และทั้ง 2 ช่วงรวมกัน มีอายุระหว่าง 0-5 ปี หรืออยู่ในช่วงอายุ 6 ปี โดยมีความถี่ของการใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 จำนวน 8,760 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 91.19 ของความถี่ทั้งหมดในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 สำหรับความถี่ของการใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 มีจำนวน 12,369 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 90.26 ของความถี่ทั้งหมดในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 และความถี่ของการใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 รวมกับช่วงที่ 2 มีจำนวน 21,129 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 90.64 ของความถี่ทั้งหมดในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 รวมกับช่วงที่ 2

### 3.1 อายุของวารสารภาษาต่างประเทศที่มีการใช้

วารสารภาษาต่างประเทศที่มีการใช้มากในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 ช่วงที่ 2 และทั้ง 2 ช่วงรวมกัน มีอายุระหว่าง 0-5 ปี หรืออยู่ในช่วงอายุ 6 ปี โดยมีความถี่ของการใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 จำนวน 1,607 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 89.48 ของความถี่ทั้งหมดในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 สำหรับความถี่ของการใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 มีจำนวน 2,362 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 97.40 ของความถี่ทั้งหมดในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 และความถี่ของการใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 รวมกับช่วงที่ 2 มีจำนวน 3,969 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 94.03 ของความถี่ทั้งหมดในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 รวมกับช่วงที่ 2

## อภิปรายผลการวิจัย

### 1. ปริมาณการใช้วารสาร

ผลการวิจัยเกี่ยวกับการใช้วารสารภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ บรากว่า ทั้งวารสารภาษาไทยและวารสารภาษาต่างประเทศที่มีการใช้ในช่วงที่ 2 มีจำนวนความถี่ของการใช้มากกว่าการใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ใช้บางคนอาจนิยมใช้วารสารที่ใดหรือกลุ่มใดโดยเฉพาะ และความนิยมในการใช้อาจมีอยู่ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ทำให้การใช้ อาจเปลี่ยนแปลงไปตามความนิยมหรือตามแหล่งข้อมูลที่ได้รับเกี่ยวกับวารสารนั้น ๆ เช่น ผู้ใช้ที่เป็นนักศึกษาได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่สอนให้อ่านบทความวารสารจากวารสารชื่อดัง ๆ ทำให้วารสารชื่อดัง ๆ มีการใช้มากในช่วงระยะเวลานั้น ต่อมาอาจแนะนำให้ศึกษาอ่านบทความวารสารจากวารสารชื่อดังอื่น ซึ่งวารสารชื่อดังอื่นก็จะมีการใช้มากในระยะต่อมา เป็นต้น

ผลการวิจัยการใช้วารสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่มีจำนวนความถี่ของการใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 มากกว่าช่วงที่ 1 มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รุ่งทิพย์ ท่อวนทยาน (2525 : 166-167) ที่พบว่า ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 มีจำนวนความถี่ของการใช้วารสาร 1,221 ครั้ง และในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 มีจำนวนความถี่ของการใช้วารสาร 1,200.5 ครั้ง ผลการวิจัยดังกล่าวยังแตกต่างจากผลการวิจัยของ ณา สัจจะพิทักษ์จิตต์ (2528 : 134) ศิริพร มาศิริ (2528 : 165-166) นฤมล กิจไพศาลรัตน์ และ สุวรรณา ทองสีสุขาส (2529 : 86) ศุภพร พันธุ์ธวัชวิบูลย์ (2534 : 245) และ Tibbetts (1974 : 39) ที่พบว่า จำนวนความถี่ของการใช้วารสารในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 มีมากกว่าในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 กล่าวคือ ณา สัจจะพิทักษ์จิตต์ พบว่า จำนวนความถี่ของการใช้วารสารในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 มีจำนวน 4,069 ครั้ง และในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 มีจำนวน 3,770 ครั้ง ศิริพร มาศิริ พบว่า จำนวนความถี่ของการใช้วารสารภาษาไทยในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 มีจำนวน 674 ครั้ง และในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 มีจำนวน 584 ครั้ง ส่วนจำนวนความถี่ของการใช้วารสารภาษาต่างประเทศในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 มีจำนวน 978.5 ครั้ง และในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 มีจำนวน 901.5 ครั้ง นฤมล กิจไพศาลรัตน์ และ สุวรรณา ทองสีสุขาส พบว่า จำนวนความถี่ของการใช้วารสารในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 มีจำนวน 2,871 ครั้ง และในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 มีจำนวน 306 ครั้ง ศุภพร พันธุ์ธวัชวิบูลย์ พบว่า จำนวนความถี่ของการใช้วารสารในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 มีจำนวน 1,550 ครั้ง และในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 มีจำนวน 1,210 ครั้ง และ Tibbetts พบว่า จำนวนความถี่ของการใช้วารสารในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 มีจำนวน 727 ครั้ง และในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 มีจำนวน 533 ครั้ง

นอกจากนี้ยังพบว่าวารสารภาษาไทยที่มีความถี่ของการใช้มากที่สุดในช่วงของการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง 2 ช่วงรวมกัน คือ สารคดี ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ สารคดีเป็นวารสารทั่วไป ซึ่งผู้ใช้ทุกสาขาวิชาสามารถใช้ร่วมกันได้อย่างกว้างขวาง ส่วนวารสารภาษาต่างประเทศที่มีความถี่ของการใช้มากที่สุดในช่วงของการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง 2 ช่วงรวมกัน คือ Library Journal ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ อาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์มอบหมายให้นักศึกษาค้นคว้าและทำรายงาน แต่เนื่องจากวารสารทางด้านสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ที่เป็นภาษาไทยมีจำนวนน้อย จึงต้องค้นคว้าจากวารสารภาษาต่างประเทศ ประกอบกับ Library Journal เป็นวารสารที่ได้รับการยอมรับในวงการบรรณารักษศาสตร์มานาน และห้องสมุดได้บอกรับมาอย่างสม่ำเสมอ จึงทำให้นักศึกษามาใช้ Library Journal มากกว่าวารสารชื่ออื่น ๆ

ในด้านความสัมพันธ์ของวารสารภาษาไทยที่มีการใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 และช่วงที่ 2 ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ลักษณะการใช้วารสารภาษาไทยของผู้ใช้ มักนิยมใช้วารสารชื่อใดชื่อหนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะอย่างต่อเนื่องกัน จึงทำให้วารสารภาษาไทยที่มีความถี่ของการใช้มากในช่วงที่ 1 จะมีความถี่ของการใช้มากในช่วงที่ 2 เช่นเดียวกับวารสารที่มีความถี่ของการใช้น้อยในช่วงที่ 1 จะมีความถี่ของการใช้น้อยในช่วงที่ 2 ด้วย ส่วนความสัมพันธ์ของวารสารภาษาต่างประเทศที่มีการใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 และช่วงที่ 2 ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้ใช้ไม่สนใจค้นคว้าภาษาต่างประเทศทำให้ผู้ใช้ใช้วารสารเหล่านั้นต่อเนื่องน้อยลง และเมื่อสิ้นสุดความจำเป็นในการใช้แล้ว อาจไม่ได้ใช้อีก เป็นผลทำให้การใช้มีทั้งสอดคล้องและแตกต่างกัน

## 2. สาขาวิชาของวารสารที่มีการใช้

ผลการวิจัยในด้านสาขาวิชาของวารสารภาษาไทยที่มีการใช้ ปรากฏว่า สาขาวิชาพาณิชยศาสตร์เป็นสาขาวิชาที่มีเนื้อหาของวารสารที่มีการใช้ครอบคลุมมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากวารสารภาษาไทยสาขานี้มีการพิมพ์เผยแพร่ในท้องตลาดมาก จึงทำให้การเลือกซื้อเข้าห้องสมุดมีจำนวนมากกว่าสาขาวิชาอื่น ๆ ส่วนผลการวิจัยวารสารภาษาต่างประเทศที่มีการใช้ ปรากฏว่า สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ เป็นสาขาวิชาที่มีเนื้อหาของวารสารที่มีการใช้ครอบคลุมมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจาก มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้เปิดสอนหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ก่อนสาขาวิชาอื่น ๆ (ทางด้านสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) ทำให้ห้องสมุดบอกรับวารสารสาขานี้ต่อเนื่องกันมาอีกทั้งวารสารทางด้านสาขาวิชาที่เป็นภาษาไทยมีจำนวนน้อย จึงทำให้ผู้ใช้ต้องมาใช้อีวารสารที่เป็นภาษาต่างประเทศ

## 3. อายุของวารสารที่มีการใช้

จากการวิจัยอายุของวารสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่มีการใช้มากในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 ช่วงที่ 2 และทั้ง 2 ช่วงรวมกัน ปรากฏว่า มีอายุระหว่าง 0-5 ปีหรือในช่วง 6 ปี ทั้งนี้อาจเนื่องจากโดยลักษณะของสิ่งพิมพ์ประเภทของวารสารนั้น จะเสนอบทความหรือข่าวสารที่เป็นข้อมูลที่ทันสมัยได้อย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ ดังนั้นจึงทำให้วารสารฉบับปีใหม่ ๆ มีการใช้มาก

ผลการวิจัยอายุของวารสารที่มีการใช้มากนี้ จะสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รุ่งทิพย์ ท่อวโนทยาน (2525 : 167) นภา สัจจะพิทักษ์จิตต์ (2528 : 136) ศิริพร มาศิริ (2528 : 169) และ ศุภพร พันธุ์ธนวิบูลย์ (2534 : 246) กล่าวคือ ผลของการวิจัยของงานวิจัยดังกล่าว พบว่า วารสารที่มีการใช้มากมีอายุระหว่าง 0-5 ปี หรืออยู่ในช่วง 6 ปี และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Riordan และ Gjerdet (1981 : 387) ที่พบว่า วารสารที่มีการใช้มากมีอายุโดยเฉลี่ย 5.8 ปี นอกจากนี้ยังใกล้เคียงกับผลการวิจัยของ Kilgour (1962 : 444) Smith (1970 : 65) และ Tibbetts (1974 : 37) ซึ่งพบว่า วารสารที่มีการใช้มากมีอายุอยู่ในช่วง 5 ปี

### ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ห้องสมุดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยขอนแก่น สามารถใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาเกี่ยวกับงานวารสารในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. **ด้านการจัดทรวารสาร** ห้องสมุดสามารถใช้ผลการวิจัยครั้งนี้ในการจัดอันดับรายชื่อวารสารเพื่อใช้สำหรับพิจารณาการจัดทรวารสารที่มีการใช้มากไว้ให้บริการ และงดบอกรับวารสารชื่อที่มีการใช้น้อยหรือไม่มีการใช้ ให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ห้องสมุดได้รับ

2. **ด้านการเก็บเล่มและการจัดเก็บวารสาร** ห้องสมุดสามารถใช้ผลการวิจัยนี้เป็นแนวทางในการเก็บเล่มวารสารชื่อที่มีการใช้มากให้เสร็จอย่างรวดเร็วและครบถ้วนสมบูรณ์ ส่วนวารสารชื่อที่มีการใช้น้อยและมีอายุเกินช่วง 6 ปี หรือไม่มีการใช้เลย อาจจัดเก็บในรูปของวัสดุย่อส่วนเพื่อประหยัดเนื้อที่ในการจัดเก็บวารสาร หรือนำไปแยกเก็บไว้ต่างหาก เพื่อขยายเนื้อที่นั้งอ่านวารสารให้มากขึ้น

3. **ด้านการส่งเสริมการใช้วารสารภาษาต่างประเทศ** ห้องสมุดสามารถนำผลการวิจัยที่ว่าผู้ใช้ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาใช้วารสารภาษาต่างประเทศน้อยหรือไม่ใช้เลย เสนอต่ออาจารย์ที่สอนเกี่ยวกับสาขาวิชานั้น ๆ ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อร่วมมือกันหาทางสนับสนุนให้นักศึกษาใช้วารสารภาษาต่างประเทศมากขึ้น นอกจากนี้ห้องสมุดอาจหาวิธีการส่งเสริมให้มีการใช้วารสารภาษาต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น เช่น จัดนิทรรศการเกี่ยวกับวารสารภาษาต่างประเทศ เป็นต้น

### แนวทางในการวิจัยในอนาคต

1. ห้องสมุดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยขอนแก่น ควรศึกษาวิจัยถึงความต้องการการใช้วารสารของผู้ใช้ห้องสมุดเพิ่มเติม เพื่อให้ทราบถึงรายชื่อวารสารที่ห้องสมุดยังไม่มี แต่เป็นสิ่งที่ต้องการของผู้ใช้ และสาขาวิชาของวารสารที่ควรจัดหาเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน

2. ห้องสมุดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยขอนแก่น ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการอ่านวารสาร หรือการใช้วารสารประกอบการศึกษาของนักศึกษา